

Etusivu>Rahavaateet>Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa

Kroatia

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Turvaamista koskevassa täytäntöönpanolain (*Ovršni zakon*, Kroatian virallisen lehden (*Narodne Novine*) nrot 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 ja 73/17) kolmannessa osassa säädetään seuraavista turvaamistoimista:

- panttioikeuden pakollinen perustaminen kiinteistöön – 28 osasto
- tuomioistuimen tai notaarin määräämä turvaaminen perustamalla panttioikeus osapuolten välisellä sopimuksella – 29 osasto
- tuomioistuimen tai notaarin määräämä turvaaminen siirtämällä kohteen omistusoikeus tai muita oikeuksia – 30 osasto
- turvaaminen ennakoivalla täytäntöönpanolla – 31 osasto
- turvaaminen ennakoivilla toimilla – 32 osasto
- välitoimet – 33 osasto.

Täytäntöönpanolain yleisten säännösten mukaan turvaamistarkoituksessa voidaan määrätä ainoastaan sellaisia toimia, joista säädetään kyseisessä laissa tai jossain muussa laissa. Turvaamistoimia ei saa kohdistaa kohteisiin tai oikeuksiin, jotka täytäntöönpanolain mukaan eivät voi olla täytäntöönpanon kohteena.

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

Täytäntöönpanolaissa sallitaan saatavien pakkoturvaamiseksi (pitkäaikainen) panttioikeuden pakollinen perustaminen kiinteistöön tai irtaimistoon (esim. rahasaatava, osa palkasta, eläkkeestä tai muusta tulosta, pankkitili, arvopaperit ja osakkeet) sekä siirtämällä panttioikeuden kohteen omistusoikeuden tai muiden oikeuksien siirtäminen. Saatavan turvaaminen perustamalla panttioikeus voi olla vapaaehtoista tai pakollista, kun taas saatavan turvaaminen siirtämällä kohteen omistusoikeus tai muita oikeuksia voi olla vain vapaaehtoista, ja se tapahtuu tuomioistuimen tai julkisen notaarin määräyksestä. Muita täytäntöönpanolaissa säädettyjä turvaamistoimia ovat ennakoiva täytäntöönpano, ennakoivat toimet ja välitoimet. Ainoastaan tuomioistuin voi määrätä tällaisia turvaamistoimia, joko toisen osapuolen pyynnöstä tai viran puolesta.

Kunnallisilla tuomioistuimilla on toimivalta määrätä turvaamistoimia ja panna ne täytäntöön, ellei se ole lain mukaan jonkin muun tuomioistuimen tehtävä.

Kauppatuomioistuimilla on toimivalta määrätä turvaamistoimia ja panna ne täytäntöön asioissa, joissa niillä on täytäntöönpanovalta.

Toimivalta määrätä turvaamistoimista ja panna se täytäntöön viran puolesta on tuomioistuimella, jolla on toimivaltainen päättämään vakuusvelkojan hakemuksesta, ellei laissa muuta säädetä.

Toimivalta päättää hakemuksesta, jossa on kyse rahasaatavan turvaamista perustamalla pakollinen panttioikeus kiinteistöön, on tuomioistuimella, joka pitää maarekisteriä, johon rahasaatavan toteava täytäntöönpanokelpoinen asiakirja on rekisteröitävä. Toimen tarkoituksena on turvata rahasaatava perustamalla panttioikeus ja rekisteröimällä se. Panttioikeuden rekisteröinnin vaikutus on se, että kiinteistön ulosmittauksen voi panna täytäntöön myös kolmansia osapuolia vastaan, jotka hankkivat kyseisen kiinteistön myöhemmin.

Tuomioistuin voi määrätä rahasaatavan turvaamisesta tiettyihin kohteisiin perustettavalla panttioikeudella vakuusvelkojan ja vakuusvelallisen välisellä sopimuksella. Se, millä tuomioistuimella on alueellinen toimivalta päättää hakemuksesta, jolla vakuusvelkoja vaatii panttioikeuden perustamista vakuusvelallisen omaisuuteen tai oikeuksiin rahasaatavien turvaamiseksi, ja turvaamistoimen täytäntöönpanosta, määräytyy rahasaatavien pakkoperintää tiettyjen omaisuuserien osalta koskevien täytäntöönpanolain säännösten mukaisesti. Tuomioistuimen pöytäkirjoihin kirjataan osapuolten sopimus saatavan olemassaolosta, saatavan erääntymisaika sekä se, että saatava turvataan perustamalla panttioikeus. Allekirjoitettu sopimus vastaa tuomioistuimen ratkaisua. Rahasaatava on mahdollista turvata notaarin määräyksellä perustamalla panttioikeus velkojan ja velallisen välisellä sopimuksella. Sopimus on tehtävä notaarin vahvistamana asiakirjana tai yksityisenä asiakirjana, jonka sisältö on laillistettu ja joka sisältää myös velallisen suostumuksen panttioikeuden perustamiseen johonkin hänelle kuuluvaan omaisuuserään.

Tuomioistuimen määräämä turvaaminen siirtämällä omaisuuserän omistusoikeus tai muita oikeuksia on mahdollista osapuolten sopimuksella, jonka mukaan vakuusvelalliselle kuuluvan omaisuuserän omistusoikeus tai muu vakuusvelallisen oikeus siirretään vakuusvelkojalle tietyn rahasaatavan turvaamiseksi. Sopimus on kirjattava istuntopöytäkirjaan. Myös myöhemmät saatavat on mahdollista turvata. Sopimus vastaa tuomioistuimen ratkaisua. Se, millä tuomioistuimella on alueellinen toimivalta päättää hakemuksesta, jolla vaaditaan rahasaatavien turvaamista omaisuuserien omistusoikeus tai muita oikeuksia siirtämällä, määräytyy rahasaatavien pakkoperintää tiettyjen omaisuuserien osalta koskevien täytäntöönpanolain säännösten mukaisesti.

Notaarin määräämä turvaaminen siirtämällä omaisuuserien omistusoikeus tai muita oikeuksia taikka siirtämällä yrityksen osakkeet, osuudet tai osakkuudet on mahdollista velkojan ja velallisen välisellä sopimuksella, joka on laadittu notaarin vahvistamana asiakirjana tai yksityisenä asiakirjana, jonka sisältö on laillistettu. Siitä, kenellä julkisella notaarilla on toimivalta määrätä yksittäisiä turvaamistoimia, määräytyy julkisen notaarin toimipaikkaa ja -aluetta koskevien sääntöjen mukaisesti.

Alueellinen toimivalta päättää ennakoivaa täytäntöönpanoa koskevasta hakemuksesta ja täytäntöönpanosta on tuomioistuimella, joka on toimivaltainen täytäntöönpanoasiakirjan nojalla. Tuomioistuin määrää turvaamisesta ennakoivalla täytäntöönpanolla ja vastaa täytäntöönpanosta siviilioikeudellisessa menettelyssä annetun tuomion perusteella sellaisen muun kuin rahasaatavan turvaamiseksi, jota ei voida turvata ennakoivalla merkinnällä julkiseen rekisteriin. Näin toimitaan siinä tapauksessa, että täytäntöönpanoa hakeva velkoja osoittaa, että täytäntöönpanon lykkääminen siihen asti, kunnes tuomio on lainvoimainen, estäisi täytäntöönpanon tai vaikeuttaisi sitä, ja asettaa vakuuden vahingolle, joka velalliselle todennäköisesti aiheutuisi tällaisen täytäntöönpanon seurauksena.

Alueellinen toimivalta päättää turvaamisesta ennakoivilla toimilla ja sitä koskevasta hakemuksista on tuomioistuimella, joka on toimivaltainen sen täytäntöönpanoasiakirjan perusteella, jonka nojalla turvaamista haettiin. Ennakoivien toimien ehtona on, että vakuusvelkoja osoittaa, että ilman toimia saatavan periminen estyisi tai olisi vaikeampaa. Tietyissä tapauksissa tuomioistuin voi asettaa ennakoivan toimen ehdoksi vakuuden asettamisen vahingolle, joka vakuusvelalliselle todennäköisesti aiheutuisi määräyksen johdosta. Perustellussa päätöksessä, jolla määrätään ennakoivasta toimesta, on oltava tiedot turvattavan saatavan määrästä korot ja kulut mukaan lukien sekä turvaamistoimista ja sen kestosta (enintään 50 päivää siitä, kun täytäntöönpanoedellytykset ovat täyttyneet).

Ennen turvattavaa saatavaa koskevan siviilioikeudellisen tai muun menettelyn vireillepanoa alueellinen toimivalta päättää välitoimilla turvaamista koskevasta hakemuksesta on tuomioistuimella, joka on toimivaltainen päättämään täytäntöönpanohakemuksesta. Toimivalta välitoimen täytäntöönpanosta on tuomioistuimella, jolla on alueellinen täytäntöönpanovalta. Menettelyn vireillepanon jälkeen toimivalta päättää välitoimilla turvaamista koskevasta hakemuksesta on tuomioistuimella, jossa asia on käsiteltävänä. Jos tapauksen olosuhteet antavat siihen aihetta, hakemus voidaan toimittaa myös tuomioistuimeen, jolla on alueellinen täytäntöönpanovalta. Tuomioistuimella, jolla on toimivalta päättää täytäntöönpanohakemuksesta hallinnollisessa menettelyssä annetun täytäntöönpanoasiakirjan perusteella, on myös toimivalta päättää hakemuksesta välitoimen määräämiseksi menettelyn päätteeksi. Tuomioistuin määrää välitoimista sille toimitetun hakemuksen perusteella ennen oikeudellisen tai hallinnollisen menettelyn vireillepanoa, sen aikana tai sen päätyttyä mutta ennen täytäntöönpanoa. Välitoimen määräämistä koskeva päätös vastaa täytäntöönpanomääräystä. Välitoimen tyyppi riippuu siitä, turvataanko toimella rahasaatava vai muu saatava. Tuomioistuin voi tarvittaessa määrätä useita välitoimia.

Irtaimistoa, osakkeita, osuuksia ja osakkuuksia koskevat kiinnitykset, oikeudet ja kiellot merkitään tuomioistuimen päätöksen, notaarin vahvistaman asiakirjan tai sisällöltään laillistetun yksityisen asiakirjan perusteella tuomioistuimen tai notaarin määräyksellä turvattavien saatavien rekisteriin eli panttioikeusrekisteriin (*Upisnik založnih prava*), jota pitää rahoitusvirasto (*Financijska agencija*). Rekisteri on ainutkertainen tietokanta, johon tallennetaan kiinnitykset, oikeudet ja kiellot, kun taas panttioikeudet tai muutokset kiinteistön omistusoikeuksiin merkitään maarekisteriin.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Kun tuomioistuin määrää turvaamaan saatavan perustamalla panttioikeuden kiinteistöön, se tekee päätöksen rahasaatavien turvaamista koskevasta hakemuksesta sen täytäntöönpanoasiakirjan perusteella, jolla rahasaatava on todettu. Turvaamisesta määräämiselle ei ole asetettu erityisiä edellytyksiä. Tuomioistuin antaa turvaamismääräyksen hakemuksesta ja rekisteröi vakuusvelkojan panttioikeuden maarekisteriin merkittyn kiinteistöön sekä ilmoittaa saatavan täytäntöönpanokelpoisuudesta. Jos vakuusvelallista ei ole merkitty maarekisteriin kiinteistön omistajaksi, vakuusvelkojan on liitettävä hakemukseensa asiakirja, jonka nojalla vakuusvelallisen omistusoikeus voidaan rekisteröidä.

Vakuusvelkoja ja vakuusvelallinen voivat turvata vakuusvelkojan rahasaatavan hankkimalla panttioikeuden tiettyihin vakuuskohteisiin pyytämällä yhdessä tuomioistuinta määräämään, että vakuusvelallisen kiinteistöön, irtaimistoon, rahasaatavaan tai muihin kohteisiin tai oikeuksiin kohdistuva panttioikeus rekisteröidään vakuusvelkojan hyväksi. Vaihtoehtoisesti he voivat tehdä notaarin vahvistaman asiakirjan tai yksityisen asiakirjan muodossa sopimuksen, joka sisältää velallisen suostumuksen siihen, että johonkin hänelle kuuluvaan omaisuuserään perustetaan panttioikeus velkojan rahasaatavan turvaamiseksi. Tuomioistuimen allekirjoitetulla pöytäkirjalla, notaarin vahvistamalla asiakirjalla ja yksityisellä asiakirjalla, jonka sisältö on laillistettu, on sama vaikutus kuin tuomioistuimen ratkaisulla suhteessa henkilöön, joka on antanut suostumuksensa sille, että hänen omaisuuteensa tai oikeuksiinsa perustetaan panttioikeus. Näiden asiakirjojen perusteella voidaan myös turvatus saatavan perimiseksi pyytää kolmanteen kohdistuvaa täytäntöönpanoa sellaisen kohteen osalta, johon panttioikeus on perustettu.

Osapuolet voivat yhdessä pyytää tuomioistuinta kirjaamaan istuntopöytäkirjaan tekemänsä sopimuksen, jonka nojalla vakuusvelallisen jonkun omaisuuserän omistusoikeus tai muu oikeus siirretään vakuusvelkojalle tämän rahasaatavan turvaamiseksi. Myös myöhemmät saatavat on mahdollista turvata. Tällainen sopimus voidaan tehdä myös notaarin vahvistamana asiakirjana tai yksityisenä asiakirjana, jonka sisältö on laillistettu. Sopimuksen on sisällettävä lauseke turvatus saatavan erääntymisajankohdasta tai siitä, miten eräpäivä määritetään. Vakuusvelallinen voi olla myös henkilö, jonka suhteen vakuusvelkojalla ei ole turvattavaa saatavaa, tai kolmas osapuoli, joka suostuu tällaiseen saatavan turvaamiseen. Sopimus voi koskea myös muiden kuin rahasaatavien turvaamista, mutta tällöin siinä on määriteltävä saatavan rahallinen arvo. Saatava on määriteltävä tai sen on oltava määriteltävissä. Sopimukseen voidaan lisätä vakuusvelallisen suostumus siihen, että vakuusvelkoja voi vaatia pöytäkirjan nojalla häneen kohdistuvaa täytäntöönpanoa vakuuden kohteen siirtämiseksi heti turvatus saatavan erääntyessä. Tällaisen suostumuksen sisältävä pöytäkirja on täytäntöönpanoasiakirja. Jos maarekisteriin merkityn kiinteistön omistusoikeus siirretään sopimuksella, sopimukseen on sisällyttävä vakuusvelallisen suostumus siihen, että siirto voidaan merkitä heti maarekisteriin, että merkintä tekee vakuusvelkojasta kiinteistön omistajan ja että merkintään lisätään huomautus siitä, että siirto on tehty vakuusvelkojan saatavien turvaamiseksi. Jollei toisin säädetä, vakuusvelallisella on oikeus jatkaa vakuuden kohteen käyttöä, vaikka sen omistusoikeus on siirretty vakuusvelkojalle, tai vakuusvelkojalle siirretyn oikeuden käyttöä. Vakuusvelkojalla on puolestaan oikeus hankkiutua eroon hänelle saatavan erääntyessä siirretystä omaisuuserästä tai oikeudesta taikka kiinnittää kiinteistö.

Rahasaatavien turvaamisesta ennakoivilla toimilla voidaan määrätä tuomioistuimen tai hallintoelimen päätöksellä, joka ei ole vielä täytäntöönpanokelpoinen, tuomioistuimessa tai hallintoelimestä tehdyllä ratkaisulla taikka notaarin päätöksellä tai notaarin vahvistamalla asiakirjalla, jos saatava ei ole vielä erääntynyt. Tuomioistuimen on näiden asiakirjojen perusteella määrättävä ennakoivasta toimesta, jos vakuusvelkoja osoittaa, että on olemassa riski, että saatavan periminen on mahdotonta tai huomattavasti vaikeampaa ilman vakuutta. Tällainen riski on todennäköinen, jos ennakoivaa toimea on pyydetty seuraavien perusteella: maksumääräys tai täytäntöönpanomääräys, joka on myönnetty julkista asiakirjaa tai julkisen notaarin laillistamaa asiakirjaa, vekseliä tai sekkiä koskevan alkuperäisen asiakirjan perusteella, josta on esitetty vastalause määräajassa; rikosoikeudenkäynnissä annettu tuomio, joka koskee varallisuus oikeudellista vaadetta, jos uudelleenkäsitely on mahdollinen; päätös, joka on pantava täytäntöön ulkomailla; tunnustukseen perustuva tuomio, josta on valitettu; sovintoratkaisu, joka on riitautettu laissa säädetyllä tavalla; taikka notaarin vahvistama päätös tai asiakirja, joka on riitautettu laissa säädetyllä tavalla, jos saatava ei ole erääntynyt. Tuomioistuimen on hylättävä ennakoivaa turvaamistoimea koskeva hakemus tai kumottava aiemmin määrätty ennakoiva toimi ja keskeytettävä menettely, jos vakuusvelallinen osoittaa, että riskiä ei todennäköisesti ole tai sitä ei ole enää.

Turvaamista välitoimella voi hakea ennen oikeudellisen tai hallinnollisen menettelyn vireillepanoa, sen aikana tai sen päätyttyä mutta ennen täytäntöönpanoa. Välitoimihakemuksessa vakuusvelkojan on täsmennettävä, minkä saatavan hän haluaa turvattavaksi, määriteltävä haluamansa toimi, sen kesto ja turvaamisen kohde sekä tarvittaessa keinot, joilla välitoimi pannaan pakkoteitse täytäntöön. Hakemuksessa on ilmoitettava seikat, joihin se perustuu, ja niitä tukevat todisteet. Vakuusvelkojan on mahdollisuuksien mukaan liitettävä todisteet hakemukseen. Välitoimi voidaan määrätä myös toistaiseksi erääntymättömien ja ehdollisten saatavien turvaamiseksi. Se ei ole mahdollinen, jos edellytykset saman turvaamisvaikutuksen aikaansaavan ennakoivan toimen määräämiselle täyttyvät. Rahasaatavan turvaamista koskeva välitoimi voidaan määrätä, jos vakuusvelkoja osoittaa, että saatavan olemassaolo on todennäköinen ja että on olemassa riski, että ilman toimea vakuusvelallinen estäisi saatavan perimisen tai vaikeuttaisi sitä huomattavasti siirtämällä tai piilottamalla omaisuuttaan tai hankkiutumalla siitä muulla tavoin eroon. Vakuusvelkojan ei tarvitse todistaa riskin olemassaoloa, jos hän osoittaa, että on todennäköistä, että pyydetty toimi aiheuttaa vakuusvelalliselle vain vähäistä vahinkoa siinä tapauksessa, että saatava on pantava perintään ulkomailla. Välitoimi voidaan määrätä muun kuin rahasaatavan turvaamiseksi, jos vakuusvelkoja osoittaa todennäköiseksi saatavan olemassaolon ja riskin siitä, että ilman toimea vakuusvelallinen estäisi saatavan perimisen tai vaikeuttaisi sitä huomattavasti muuttamalla kohteiden senhetkistä tilaa, tai jos hän näyttää toteen, että toimi on todennäköisesti välttämätön väkivallan tai korvaamattoman vahingon syntymisen estämiseksi. Vakuusvelkojan ei myöskään tarvitse todistaa riskin olemassaoloa, jos hän osoittaa, että on todennäköistä, että pyydetty toimi aiheuttaa vakuusvelalliselle vain vähäistä vahinkoa siinä tapauksessa, että saatava on pantava perintään ulkomailla. Tuomioistuin voi määrätä välitoimen vakuusvelkojan hakemuksesta, vaikka tämä ei olisikaan osoittanut saatavan ja riskin olemassaolon todennäköisyyttä, jos velkoja on aiemmin asettanut tuomioistuimen asettamassa määräajassa vakuuden vahingosta, joka vakuusvelalliselle voisi aiheutua välitoimen määräämisen ja täytäntöönpanon johdosta. Jos vakuusvelkoja ei aseta tällaista vakuutta

määräajassa, tuomioistuimien voi hylätä turvaamistoimihakemuksen. Tuomioistuimien voi asian olosuhteet huomioon ottaen määrätä tarvittaessa useita väliitoimia. Jos asiassa on mahdollista määrätä useita väliitoimia, tuomioistuimien määrää väliitoimen, joka on turvaamistoimen päämäärän saavuttamisen kannalta tarkoituksenmukaisin (jos kaikki väliitoimet ovat yhtä sopivia, tuomioistuimien määrää sen, joka on vakuusvelallisen kannalta vähiten rasittava).

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Turvaamistoimen ja väliitoimen kohteena voi olla mikä tahansa vakuusvelallisen omaisuus tai oikeus, kuten kiinteistö, irtaimisto, palkka, eläke, työkyvyttömyyskorvaus, käteistalletus pankki- tai säästötilillä tai muu omistusoikeus edellyttäen, että niiden ulosotto ei ole laissa kielletty tai sitä ei ole rajoitettu (esim. kohteet, joita ei ole laskettu liikkeelle, viljelylohkot tai maatilarakennukset, joita maanviljelijät tarvitsevat omaa toimeentuloaan tai lähisukulaisensa tai muiden heistä lain nojalla riippuvaisten henkilöiden toimentuloa varten).

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Kiinteistön turvaaminen perustamalla siihen panttioikeus (vapaaehtoisesti tai pakolla, tuomioistuimen tai notaarin määräyksestä) tehdään merkitsemällä panttioikeus maarekisteriin, johon kiinteistö on rekisteröity.

Tuomioistuimen tai notaarin määräämällä turvaamistoimella, jolla omistusoikeus tai muu oikeus siirretään, vakuusvelkojasta tulee omaisuuserän tai oikeuden omistaja, kun hänet merkitään lakisääteisiin julkisiin luetteloihin tai rekistereihin. Vakuusvelkoja ja vakuusvelallinen voivat perustaa panttioikeuden tiettyihin omaisuuseriin vakuusvelkojan rahasaatavan turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa ne voivat yhdessä pyytää tuomioistuinta määräämään ja panemaan täytäntöön vakuusvelkojan hyväksi seuraavat toimet:

1. vakuusvelallisen kiinteistöön kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
2. osapuolten välisen sopimuksen, joka koskee panttioikeuden perustamista maarekisteriin merkitsemättömään kiinteistöön, talletus rekisteriä pitävään tuomioistuimeen
3. vakuusvelallisen irtaimistoon kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
4. vakuusvelallisen rahasaatavaan kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
5. vakuusvelallisen työ sopimukseen tai palvelusopimukseen perustuvien tulojen osaan kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
6. eläkkeen, työkyvyttömyyskorvauksen tai ansionmenetykskorvauksen osaan kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
7. vakuusvelallisen pankki- tai säästötiliin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
8. luovutettavaan irtaimistoon tai kiinteistöön kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
9. muihin omistus- tai esineoikeuksiin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
10. osaketodistuksiin ja muihin arvopapereihin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti ja niiden luovuttaminen talletettavaksi
11. osakkeisiin, joista ei ole todistusta, sekä osuuksiin ja osakkuuksiin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
12. säilytysyhteisössä säilytettäviin arvopapereihin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti.

Turvaaminen ennakoivan täytäntöönpanon avulla: tuomioistuimien voi turvata sellaisen muun kuin rahasaatavan täytäntöönpanon, jota ei ole mahdollista turvata etukäteen toteutettavalla rekisteröinnillä, määräämällä ennakoivasta täytäntöönpanosta siviilioikeudellisessa menettelyssä tehdyn päätöksen nojalla.

Turvaaminen ennakoivien toimien avulla: tuomioistuimien voi määrätä seuraavat ennakoivat toimet:

1. vakuusvelallisen kiinteistöön tai kiinteistöön rekisteröityyn oikeuteen kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
2. osapuolten välisen sopimuksen, joka koskee panttioikeuden perustamista maarekisteriin merkitsemättömään kiinteistöön, talletus rekisteriä pitävään tuomioistuimeen
3. vakuusvelallisen irtaimistoon kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
4. vakuusvelallisen rahasaatavaan kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
5. vakuusvelallisen työ sopimukseen tai palvelusopimukseen perustuvien tulojen osaan kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
6. eläkkeen, työkyvyttömyyskorvauksen tai ansionmenetykskorvauksen osaan kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
7. vakuusvelallisen pankki- tai säästötiliin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
8. luovutettavaan irtaimistoon tai kiinteistöön kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
9. muihin omistus- tai esineoikeuksiin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
10. osaketodistuksiin ja muihin arvopapereihin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti ja niiden luovuttaminen talletettavaksi
11. osakkeisiin, joista ei ole todistusta, sekä osuuksiin ja osakkuuksiin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
12. säilytysyhteisössä säilytettäviin arvopapereihin kohdistuvan panttioikeuden rekisteröinti
13. pankin kieltäminen maksamasta vakuusvelallisen tai kolmannen osapuolen tililtä vakuusvelallisen määräyksestä summaa, jolle ennakoiva toimi on määrätty.

Vakuusvelkoja voi hankkia panttioikeuden turvattavaan kohteeseen ennakoivan toimen perusteella. Jos vakuusvelallisen pankkiin talletettavaan rahassummaan kohdistuu maksukielto, kyseistä summaa ei voi siirtää tililtä kiellon voimassaoloaikana muuhun tarkoitukseen kuin turvatun saatavan maksamiseksi.

Väliitoimet

– Rahasaatavan turvaamiseksi voidaan määrätä mikä tahansa toimi, jolla tavoite voidaan saavuttaa. Eryteisesti tulevat kyseeseen seuraavat toimet:

1. Kielletään vakuusvelallista luovuttamasta tai kiinnittämästä irtaimistoaan, takavarikoidaan irtaimisto ja luovutetaan se vakuusvelkojan tai kolmannen osapuolen säilytettäväksi.
2. Takavarikoidaan käteinen raha, arvopaperit ja vastaavat ja luovutetaan ne tuomioistuimen tai julkisen notaarin säilytettäväksi.
3. Kielletään vakuusvelallista luovuttamasta tai kiinnittämästä kiinteistöä tai hänelle rekisteröityjä esineoikeuksia kiinteistöön ja lisätään kieltoa koskeva huomautus maarekisteriin.
4. Kielletään vakuusvelallisen velallista täyttämästä vapaaehtoisesti veloitetaan vakuusvelalliselle ja kielletään vakuusvelallista suostumasta velvollisuuden täyttämisen kohteeksi tai luovuttamasta saataviaan.
5. Kielletään pankkia maksamasta vakuusvelallisen tililtä tämän määräyksestä itselleen tai kolmannelle osapuolelle summaa, jolle väliitoimi on määrätty.

– Muun kuin rahasaatavan turvaamiseksi voidaan määrätä mikä tahansa toimi, jolla turvaamisen tavoite saavutetaan. Tällaisia ovat erityisesti seuraavat:

1. Kielletään irtaimiston, johon saatava kohdistuu, luovuttaminen tai kiinnittäminen, takavarikoidaan se ja luovutetaan vakuusvelkojan tai kolmannen osapuolen säilytettäväksi.
 2. Kielletään osakkeiden, osuuksien ja osakkuuksien, joihin saatava kohdistuu, luovuttaminen tai kiinnittäminen ja lisätään kieltoa koskeva huomautus niitä koskeviin rekistereihin ja tarvittaessa tuomioistuimen rekisteriin. Kielletään tällaisiin osakkeisiin, osuuksiin ja osakkuuksiin liittyvien oikeuksien käyttöä.
- Uskotaan osakkeiden, osuuksien ja osakkuuksien hallinta kolmannelle osapuolelle. Perustetaan yritykseen tilapäinen johtokunta.
3. Kielletään muiden oikeuksien, joihin saatava kohdistuu, luovuttaminen ja kiinnittäminen ja uskotaan näiden oikeuksien hallinta kolmannelle osapuolelle.

4. Kielletään kiinteistön, johon saatava kohdistuu, tai tällaiseen kiinteistöön kohdistuvien esineoikeuksien luovuttaminen ja kiinnittäminen ja lisätään kieltoa koskeva huomautus maarekisteriin. Takavarikoidaan kiinteistö ja luovutetaan sen hoito ja hallinta vakuusvelkojalle tai kolmannelle osapuolelle.
5. Kielletään vakuusvelallisen velallista luovuttamasta vakuusvelkojalle omaisuuserää, siirtämisestä tälle oikeutta tai toteuttamasta tämän hyväksi muita ei-rahallisia velvollisuuksia, joihin saatava kohdistuu.
6. Kielletään vakuusvelallista toteuttamasta mitään toimia, jotka voisivat aiheuttaa vahinkoa vakuusvelkojalle, tai tekemästä muutoksia omaisuuseriin, joihin saatava kohdistuu.
7. Määrätään vakuusvelallinen toteuttamaan tietyt toimet irtaimiston tai kiinteistön säilyttämiseksi tai kohteiden nykytilan säilyttämiseksi.
8. Valtuutetaan vakuusvelkoja säilyttämään hallussaan olevat vakuusvelallisen omaisuuserät, joihin saatava kohdistuu, kunnes riita-asia on ratkaistu.
9. Valtuutetaan vakuusvelkoja toteuttamaan tietyt toimet tai hankkimaan tietyt omaisuuserät itse tai kolmannen avulla aiemman asiointilan palauttamiseksi.
10. Otetaan työntekijä tilapäisesti takaisin. Maksetaan työriidan aikana korvaus, jos se on hänen oman toimeentulonsa tai lakisääteisesti hänen huollettavanaan olevien henkilöiden toimeentulon kannalta välttämätöntä.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Tuomioistuimen tai notaarin määräämä turvaamistoimi perustamalla panttioikeus tai siirtämällä kohteen omistusoikeus tai muita oikeuksia on pääsääntöisesti voimassa, kunnes asiassa tehdään lopullinen päätös.

Päätöksen, jolla määrätään ennakoivasta toimesta, on sisällettävä tiedot turvattavan saatavan määrästä korot ja kulut mukaan lukien, turvaamistoimesta ja sen kestosta. Ennakoivan toimen voimassaoloajaksi voidaan määrätä enintään 15 päivää siitä, kun täytäntöönpanoedellytykset ovat täyttyneet. Jos voimassaoloaika päättyy ennen kuin päätös, jonka perusteella ennakoiva toimi on määrätty, tulee lainvoimaiseksi, tuomioistuimella voi vakuusvelkojan tuomioistuimelle ennen toimen voimassaoloajan päättymistä toimittamasta hakemuksesta pidentää voimassaoloaikaa, mikäli olosuhteet, joissa toimi määrättiin, eivät ole muuttuneet.

Päätöksessä, jolla määrätään välitoimesta, on vahvistettava myös toimen voimassaoloaika. Jos toimi on määrätty ennen kanteen nostamista tai muun menettelyn vireillepanoa, päätöksessä on toimen perustelemiseksi vahvistettava määräaika, jossa vakuusvelkojan on nostettava kanne tai pantava muu menettely vireille. Tuomioistuimella pidentää vakuusvelkojan hakemuksesta välitoimen voimassaoloaikaa, jos olosuhteet, joissa toimi määrättiin, eivät ole muuttuneet.

4 Voiko turvaamistointa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätökseen voi hakea muutosta kahdeksan päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta, ellei täytäntöönpanolaissa muuta säädetä. Muutoksenhaku ei pääsääntöisesti lykkää päätöksen täytäntöönpanoa. Päätöksen muutoksenhakuasiassa tekee toisen oikeusasteen tuomioistuimella.

Välitoimen määräämispäätöstä koskevaa muutoshakemusta ei toimiteta vastapuolelle vastineen esittämistä varten. Toisen oikeusasteen tuomioistuimen on annettava päätöksensä 30 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Notaarin vahvistamaan asiakirjaan tai yksityiseen asiakirjaan, jonka sisältö on laillistettu, ei voi hakea muutosta. Velallinen voi kuitenkin vastustaa notaarin määräämää turvaamistoimea erillisessä menettelyssä, jossa hän riitauttaa tehdyt sopimukset. Kolmannet osapuolet voivat esittää vastalauseensa notaarin vahvistamasta turvaamistoimesta tuomioistuimenmenettelyssä siitä annettujen sääntöjen mukaisesti.

Asian uudelleen tutkimista voi pyytää turvaamismenettelyssä vain, jos toisessa oikeusasteessa annettu päätös on sidoksissa aineellis- tai prosessioikeudellisen asian ratkaisuun, joka on tärkeä sekä lain yhdenmukaisen soveltamisen että sen kannalta, että sitä sovelletaan kaikkiin osapuoliin yhdenvertaisesti oikeudenkäyntisääntöjen mukaisesti. Uudelleenkäsittely ei ole mahdollinen, ja aiemman asiointilan palauttaminen on mahdollista vain, jos muutoksenhaun tai vastalauseen esittämisen määräaika on ylittynyt.

Päivitetty viimeksi: 25/09/2018

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.